

P.Z. br. 281

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/05
Urbroj: 50301-25/14-18-9

Zagreb, 1. ožujka 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	01-03-2018
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
330-01/18-01/01	65

Hs**NP*330-01/18-01/01*50-18-04**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Siniša Varga, zastupnik u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 330-01/18-01/01, urbroja: 65-18-03, od 30. siječnja 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Siniša Varga, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, s Konačnim prijedlogom zakona koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Siniša Varga, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 25. siječnja 2018. godine, iz sljedećih razloga:

Predmetnim Prijedlogom zakona predlaže se stavljanje energetskih pića u sličan ili isti režim trgovine alkoholnih pića i duhanskih proizvoda.

Temeljni pravni okvir za obavljanje djelatnosti trgovine u Republici Hrvatskoj je Zakon o trgovini (Narodne novine, br. 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13 i 30/14; u dalnjem tekstu: Zakon), kao osnovni i primarni nacionalni zakon koji na sveobuhvatan način normativno uređuje djelatnost trgovine. Sadržajno, Zakon uređuje uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine, radno vrijeme djelatnosti trgovine, mjere zabrane nepoštenog trgovanja te nadzor i upravne mjere.

Sukladno odredbama Zakona, za obavljanje trgovine moraju biti ispunjeni uvjeti kojima moraju udovoljavati prodajni objekti, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina te drugi uvjeti propisani posebnim propisima s obzirom na oblik i način obavljanja trgovine, odnosno opći sanitarni i zdravstveni uvjeti, kojima moraju udovoljavati poslovne prostorije, oprema, sredstva i osobe koje neposredno posluju s robom, koja može utjecati na zdravlje ljudi. Isto tako, Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji

se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica (Narodne novine, br. 66/09, 108/09, 8/10 i 108/14) kao podzakonski akt propisuje da prodajni objekti u kojima se obavlja trgovina robama, za koje su uvjeti propisani posebnim propisima, moraju pored uvjeta propisanih ovim Pravilnikom ispunjavati i uvjete iz tih propisa. Stoga se djelatnost trgovine ne može ni početi zakonito obavljati ukoliko nisu ispunjeni uvjeti propisani posebnim propisima.

Poboljšanje, promicanje i zaštita zdravlja građana Republike Hrvatske u djelokrugu su Ministarstva zdravstva. Sam predlagatelj navodi da Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14, 154/14, 70/16 i 131/17) uređuje načela i mјere zdravstvene zaštite kao i zakonsku obvezu i nositelje društvene skrbi za zdravlje stanovništva. Nadalje, navodi i da u Republici Hrvatskoj postoje oprečna razmišljanja i tumačenja propisa i postupaka u vezi energetskih pića na razini Europske unije te da ne postoji nijedan propis koji bi to područje regulirao. To je važno naglasiti, budući da zabrane iz članka 11. Zakona, a koje se odnose na zabranu prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol, duhana i duhanskih proizvoda te zabranu oglašavanja, izlaganja i prodaje robe pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina, svoj materijalno pravni temelj imaju u posebnim propisima, a kao primjer Vlada Republike Hrvatske navodi Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (Narodne novine, broj 45/17), iz nadležnosti Ministarstva zdravstva na koji se kao poseban propis poziva Zakon o trgovini kako je naprijed navedeno.

Predlagatelj u obrazloženju Prijedloga zakona navodi kako postoje brojna medicinska istraživanja koja govore o broju posjeta hitnoj pomoći, a vezana su uz korištenje energetskih pića. Međutim, predlagatelj nije potkrijepio svoju tvrdnju znanstvenim dokazima ni statističkim podacima. Također, nije jasno smatra li predlagatelj zakona da je problem kod energetskih pića kofein ili sadržaj šećera u ovim proizvodima. Nijednim podatkom se ne upućuje kakvo je stvarno stanje u Republici Hrvatskoj po pitanju konzumiranja ovih proizvoda od strane osoba mlađih od 18 godina te u kojoj mjeri to konzumiranje ima štetan utjecaj na zdravlje. Stoga, Vlada Republike Hrvatske smatra da je potrebno točno definirati i utvrditi učinak navedenih energetskih pića na zdravlje ljudi, osobito mladeži, te provesti istraživanje izloženosti djece i osoba mlađih od 18 godina kofeinu u Republici Hrvatskoj iz kojeg bi se moglo vidjeti koliki doprinos ukupnoj izloženosti imaju energetska pića, a koliko ostali izvori kao što su npr. kava, cola pića i čokolada. Ukoliko bi navedeni podaci ukazivali na problem prevelike izloženosti kofeinu i štetnom utjecaju na zdravlje zbog konzumacije energetskih pića, isti mogu poslužiti kao temelj za donošenje cjelovitih mjera kojima bi se osiguralo ograničavanje dostupnosti takvih proizvoda djeci i osobama mlađim od 18 godina.

Osim toga, pojam „energetsko piće“ nije definiran ni hrvatskim ni europskim propisima, već predstavlja uobičajeni, opisni i neobvezujući naziv za bezalkoholna pića s kofeinom, taurinom i glukuronorolaktonom koji u proizvodu mogu biti dodani u različitim omjerima, a mogu biti dodani i drugi sastojci.

Prema Uredbi (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011) propisana je obveza navođenja upozorenja, na pićima koja sadrže kofein u količini većoj od 150 mg/l, da se proizvod ne preporuča djeci, trudnicama ili dojiljama.

Temeljna načela propisa o hrani upućuju na slobodnu i nesmetanu trgovinu hranom, sve dok ona ne predstavlja rizik za zdravlje. Dakle u ovome slučaju trebalo bi na temelju činjenica dokazivati da ti proizvodi predstavljaju ozbiljan rizik za određenu populaciju kako bi mogli opravdati zabranu njihove prodaje.

S obzirom na različite stavove država članica vezano uz inicijative o ograničavanju, zabrani odnosno da se ne potiče prodaja takvih pića, Europska komisija je od Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) zatražila znanstveno mišljenje. U Znanstvenom mišljenju o sigurnosti kofeina iz 2015. godine, između ostalog, je zaključeno da su velike razlike među zemljama u pogledu doprinosa različitih izvora hrane koji doprinose ukupnom unosu kofeina (tzv. „energetski“ napitci, kava, čaj, cola napitci i čokolada) te da se pojedinačna doza kofeina koja ne predstavlja rizik kod odraslih od 3 mg kofeina/kg tjelesne težine može ekstrapolirati na djecu i adolescente.

S obzirom na navedeno, Vlada Republike Hrvatske smatra da je prije donošenja mjera zabrane prodaje energetskih pića potrebno imati konkretnе podatke o konzumiranju ovih proizvoda od strane osoba mlađih od 18 godina u Republici Hrvatskoj koji upućuju na postojanje rizika za zdravlje za određenu populaciju kako bi se mogla opravdati zabrana njihove prodaje. Također, je potrebno stvoriti pravni temelj za reguliranje predmetnog područja u okviru posebnog propisa. Tek tada moći će se pristupiti izmjenama i dopunama Zakona o trgovini, kao što je učinjeno i u slučaju alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol, te duhana i duhanskih proizvoda.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Martinu Dalić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu gospodarstva, poduzetništva i obrta, prof. dr. sc. Milana Kujundžića, dr. med., ministra zdravstva, Natašu Mikuš Žigman, državnu tajnicu u Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta, Tomislava Dulibića, državnog tajnika u Ministarstvu zdravstva, mr. sc. Ivanu Soić, pomoćnicu ministrike gospodarstva, poduzetništva i obrta, te prim. Veru Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnicu ministra zdravstva.

